

sunt habere hæretici, et quicumque se ab Ecclesia præciduat. Et quicumque non aperte præcidunt, sed per iniquitatem præcisi sunt, et intus tanquam paleæ voluntur, et grana non sunt, non habent istum Spiritum. Iste Spiritus nomine aquæ a Domino significatus est: et audivimus ab hac Epistola, « Nolite omni » spiritui credere: » et testantur verba illa Salomonis: « Ab aqua aliena abstine te¹. » Quid est aqua? Spiritus. Numquid semper aqua Spiritum significat? Non semper: sed quibusdam locis Spiritum significat, quibusdam locis baptismum significat, quibusdam locis populos significat, quibusdam locis consilium significat. Habes quodam loco dictum, « Fons vitæ, consilium possidentibus eum². » Ergo per diversa loca Scripturarum nomen aquæ diversa significat. Nunc tamen nomine aquæ Spiritum sanctum audistis, non ex interpretatione nostra, sed ex evangelico testimonio, ubi ait: « Hoc autem dicebat de Spiritu, quem erant » accepturi hi qui in eum erant credituri³. » Si ergo aquæ nomine significatur Spiritus sanctus, et dicit nobis Epistola ista, « Nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sunt⁴; » intelligamus inde dictum esse: « Ab aqua aliena abstine te, et de fonte alieno ne biberis⁵. » Quid est, De fonte alieno ne biberis? Spiritui alieno ne credideris.

XII. Restat ergo examen, unde probetur quia Spiritus Dei est. Posuit quidem signum, et hoc fortasse difficile: videamus tamen. Ad illam charitatem redituri sumus: ipsa est quæ nos docet, quia ipsa est unctio. Tamen hic quid ait? « Probate spiritus si ex Deo sunt: quia multi » pseudoprophetæ exierunt in istum mundum⁶. » Jam ibi sunt omnes hæretici et omnes schismatici. Quomodo

¹ Prov. ix, 18, juxta LXX. — ² Id. xvi, 22. — ³ Joan. vii, 39. — ⁴ I Joan. iv, 1. — ⁵ Prov. ix, 18. — ⁶ I Joan. iv, 1.

ergo probo spiritum? » Sequitur, « In hoc cognoscitur » Spiritus Dei. » Erigite aures cordis. Laborabamus, et dicebamus, Quis novit? quis discernit? Ecce dicturus est signum. « In hoc cognoscitur Spiritus Dei. Omnis spiritus » qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo » est. Et omnis spiritus qui non confitetur Jesum Christum in carne venisse, non est ex Deo: et hic est Antichristus, de quo audistis quod venturus sit; et nunc in » isto mundo est¹. » Quasi eriguntur aures ad discernendos spiritus: et tale quiddam audivimus, unde nihilo minus non discernamus. Quid enim ait? « Omnis spiritus » qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo » est. » Ergo spiritus, qui est apud hæreticos, ex Deo est: quia confitentur Jesum Christum in carne venisse? Jam hic erigunt se forte adversus nos, et dicunt, Vos non habetis spiritum ex Deo: sed nos confitemur Jesum Christum in carne venisse: iste autem illos negavit spiritum Dei habere, qui non confitentur Jesum Christum in carne venisse. Quære ab Arianis, confitentur Jesum Christum in carne venisse: quære ab Eunomianis, confitentur Jesum Christum in carne venisse: quære a Macedonianis, confitentur Jesum Christum in carne venisse: interroga Cataphrygas, confitentur Jesum Christum in carne venisse: interroga Novatianos, confitentur Jesum Christum in carne venisse. Omnes ergo istæ hæreses Spiritum Dei habent? Non ergo pseudoprophetæ sunt? nulla est ergo ibi deceptio, nulla est ibi seductio? « Certe Antichristi sunt, » ex nobis exierunt, qui sed non erant ex nobis². »

XIII. Quid ergo facimus? Unde discernimus? Intendite: eamus simul corde, et pulsemus. Vigilat ipsa charitas, quia ipsa pulsatura est, ipsa apertura. Modo intelligetis in nomine Domini nostri Jesu Christi. Jam superius audistis,

¹ I Joan. iv, 2, 3. — ² Id. ii, 20.

quia dictum est : « Qui negat Jesum Christum in carne » venisse, hic est Antichristus¹. » Et ibi quæsimus, quis neget; quia nec nos negamus, nec illi negant. Et invenimus quosdam factis negare; et adhibuimus testimonium de Apostolo, qui ait, « confitentur enim se nosse Deum, factis autem negant². » Sic ergo et modo quæramus in factis non in lingua. Quis est spiritus qui non est ex Deo? qui negat Jesum christum in carne venisse. Et quis est spiritus qui est ex Deo? Qui confitetur Jesum Christum in carne venisse. Quis est qui confitetur Jesum Christum in carne venisse? eia fratres, opera attendamus, non strepitum linguæ. Quæramus quare venerit in carne Christus: et invenimus qui eum negant in carne venisse. Nam si linguas attendas, multas hæreses auditorus est confitentes Christum in carne venisse: sed convincit illos veritas. Quare venit Christus in carne? Nonne Deus erat? Nonne de illo scriptum est: « In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum³? » Nonne ipse pascebat Angelos, et ipse pascit Angelos? Nonne sic huc venit, ut inde non recederet? Nonne sic ascendit, ut nos non dimitteret? Quare ergo venit in carne? Quia oportebat nobis ostendi spem resurrectionis. Deus erat, et in carne venit: Deus enim mori non poterat, caro mori poterat: ideo ergo venit in carne, ut moreretur pro nobis. Quemadmodum autem mortuus est pro nobis⁴? Majorem hac charitatem nemo habet quam ut animam suam ponat pro amicis suis. Caritas ergo illum adduxit ad carnem. Quisquis ergo non habet charitatem, negat Christum in carne venisse. Hic nunc jam interroga omnes hæreticos, Christus venit in carne? Venit: hoc credo, hoc confiteor. Imo hoc negas. Unde nego? Audis quia hoc dico? Imo ego convinco quia negas. Dicis voce, negas corde: dicis

Joan. 11, 22. — ² Tit. 1, 16. — ³ Joan. 1, 1. — ⁴ Id. xv, 13.

verbis, negas factis. Quomodo, inquis, nego factis? Quia ideo venit in carne Christus, ut moreretur pro nobis. Ideo mortuus est pro nobis, quia charitatem multam docuit. Majorem hac charitatem nemo habet, quam ut animam suam ponat pro amicis suis. Tu non habes charitatem: quia pro honore tuo dividis unitatem. Ergo hinc intelligite spiritum ex Deo. Pulsate, tangite vasa fictilia: ne forte crepuerint et male resonent: videte si integre sonant, videte si ibi est charitas. Tollis te ab unitate orbis terrarum, dividis Ecclesiam per schismata, dilanias corpus Christi. Ille venit in carne, ut colligat: tu ideo clamas, ut spargas. Ergo ipse est Spiritus Dei, qui dicit Jesum in carne venisse: qui dicit non lingua, sed factis; qui dicit non sonando, sed amando. Ille autem non est Spiritus Dei, qui negat Jesum Christum in carne venisse: negat et ipse non lingua, sed vita; non verbis, sed factis. Manifestum est ergo unde cognoscamus fratres. Multi intus, quasi intus sunt: nemo autem foris, nisi vere foris.

XIV. Adeo ut noveritis quia ad facta retulit, « Et omnis spiritus, » ait, « qui solvit Christum, in carne venisse¹, non est ex Deo: » Solvere factis intelligitur. Quid tibi ostendit? qui negat; quia dixit, « solvit. » Ille venit colligere, tu venis solvere. Distringere vis membra Christi. Quomodo non negas Christum in carne venisse, qui dirumpis Ecclesiam Dei, quam ille congregavit? Contra Christum ergo venis, Antichristus es. Intus sis, foris sis, Antichristus es: sed quando intus es, lates; quando foris es, manifestaris. Solvis Jesum, et negas eum in carne venisse: non es ex Deo. Ideo dicit in Evangelio: « Qui solverit » unum de mandatis istis minimis, et docuerit sic, minus vocabitur in regno coelorum². » Quid est solvitur? quid est docetur? Solvitur factis, et docetur quasi verbis.

¹ 2 Joan. iv, 3. — ² Matth. v, 19.